

Jekkabara

World Vision

Cikela ceman n'a misuman klinfatiisseben

a be bo kalo o kalo

Jamana baarada la BP 2043 Bamako (Mali)

Koori furakkojuman joyoroba bë koori soro sankorotali la

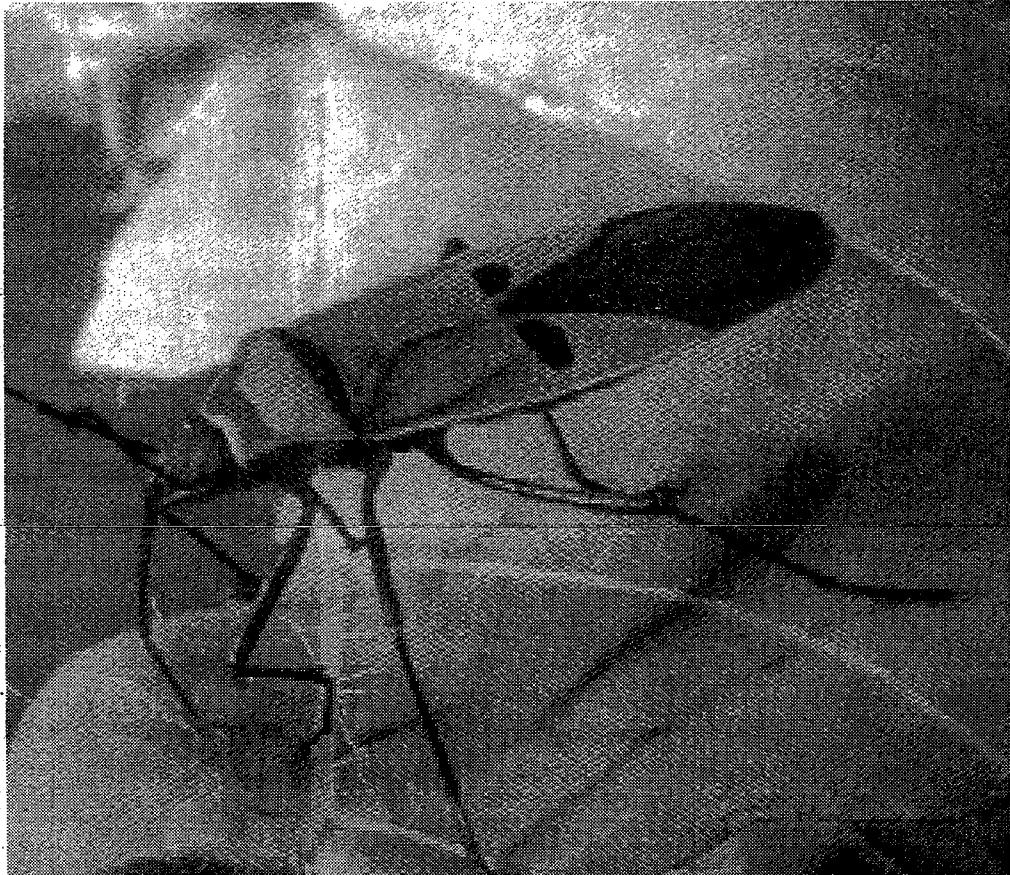
Pe 2-3 -4 ni 7nan

Dantiglikan

An ka wuli k'an jo

Samne sera sa dëre ! Kun te sigi la belen ni yéremakosa ni siginogontoro te. An kana ke banyéreyew ye. Kun t'o la. "Ko in bë nin cogo de la. Fen min togo ko samine. A bë i n'a fo "bocinyérela". O te doweré ye "bokasalamine kó". An ka wuli k'an jo, k'a dòn ko samine tonoboko numan de-bë tilema dunkafa, n'a makone nafolo soro sabati hère kono. An ka wuli k'an jo, k'a k'an yére ye, ka maa werew ni dafen werew bo an nunma. Aw m'a ye, jakuma ka ninemine tóno b'a yére de kan dë ! Hali n'a bë sotigi do lafiya "soninc siginogonjunguko" la, ale de kono konobara b'a dòn k'a ye wulikajé ke. Samine diya n'a goya bë ye kelen ye nantankolon de bolo, barisa, hali ni san kalo tan ni fila bëe kéra ji ye, ale bë kun soro a ka wulikajébaliya la, walasa k'a n'a ka denbaya ke ce ñanaw kundoni ye. An ka wuli cikc kanma, an yérew ye, ani mögö werew ye.

Tumani Yalama Sidibe

Densokaw ma to kó World Vision ka demeko la

Pe 8 ni 9nan

Numuya
te korobo

Pe 10nan

Jokoraméke
ka jagoko

Pe 12nan

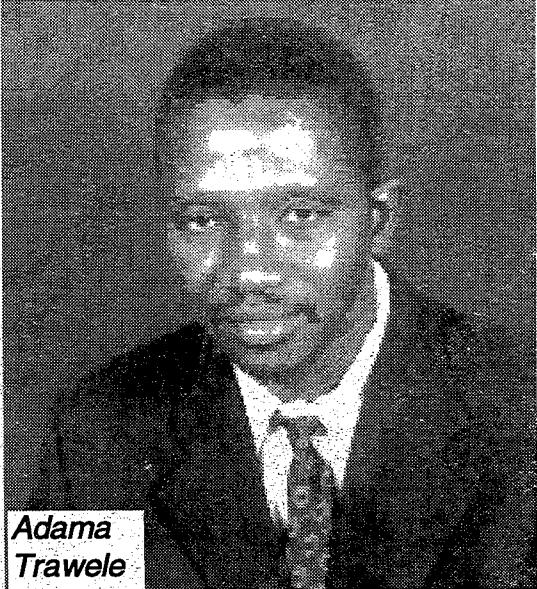
"Kalan bë mögö són hakili la, nka kunnafoni bë mögö bë kunpan na". Yére Ulen Sidibe

Koɔrifurakɛ taabolo kunnafoniw

I - Koɔrifurakɛ nafa :

Koɔrisene-yiriwabaaraw bɛs lajelen na, jɔyɔroba bɛ furakeli la, ka masɔrɔ a bɛ kɛ sababu ye ka koɔri sɔrɔ sankorɔta, ani ka cikela ka nafolo sɔrɔta labugun.

An k'a dɔn ko dijɛ kɔnɔ bi, koɔri de ye senefɛn ye min tijenifɛnw si ka ca haali. N'o tijenintenw ma furakɛ, u bɛ se ka tijeni don koɔri sɔrɔ la, fo ka se hake % 85 kunda. N'a y'a sɔrɔ koɔrifofo

Adama
Trawele

ro don min ma furakɛ konuma, o tijeni bɛ se ka sigi hake % 30 kunda. Fenjenamaninw de ye koɔri tijefɛnw ye. Kerenkerennenya la, ntumu. O de kanma, koɔricike bɛ fanba ta furakeliko siratege la dijɛ bɛs kɔnɔ : (sugu hake % 25 kunda).

II - Koɔri tijefɛn lakodɔnnennbaw :

Koɔritijefɛnw dansigilen don kulu fila (2) de kɔnɔ. Ntumu y'o kumbaba fɔlo ye. Olu de ka tijeni barika ka bon kosebe koɔri ma ani koɔri sɔrɔ.

O ntumu fana bɛ tila serekulu fila ce. Olu ye ninnu ye :

- koɔrifuradunntumuw
- koɔri-gerendunntumuw.

O koɔri-gerendunntumuw fana bɛ koɔriden tijɛ cogo fila la :

- * Minnu b'u da koɔriden kan, k'a sɔgɔ, k'a kɔnɔfen (bu) dun
- * Ani minnu bɛ don koɔriden kɔnɔ, k'u da yen, k'a bu dun.

- Ntumu minnu bɛ koɔriden sɔgɔ ani k'a susu

Olu fanba ye nkɔbɔnninw de ye. U ka tijeni maasibaba bɛ ye koɔrimugu de kan.

- Ntumu minnu bɛ sɔrɔ kosebe koɔri

tijenifɛnw la Mali kɔnɔ yan olu ye ninnu ye :

- **Bofindantumuw** : cikela b'olu lakodɔn koɔribulu la, ni koɔribulu melekeli ye, ani k'u bo finman ke koɔribulu la. Ale ye ntumu ye min ne nɛremuguma don a bɔ waatinin a yere la. Nka, n'a bɛ Kunbaya, a ne be kɛ nugugima ye.

- firifirinin b'a fan da koɔribulu sokonɔŋe kɔnɔ. O kasaara ka bon tumadɔw la haali, barisa a bɛ se ka na ni wo boli ye koɔribulu la. O ntumu yeli bɛ damine kabi koɔri feeretawaati fo ka s'a denkewaati ma. A ka c'a la, ale bɛ sɔrɔ koɔri furakɛko juguya de fe.

- **Koɔri-kurudunntumuw** : Olu bɛ ye ka caya koɔrifeere sigikuru de kan.

U maasiba ka bon kosebe, barisa u bɛ dankari ke kosebe koɔri sɔrɔ la.

- **Koɔriden-tijeni-ntumuw** : o ntumu de ka ca kosebe. Awa, a kelen bɛ se ka koɔriden caman tijɛ.

- **Ntumu ḥɔnimia** : Ale bɛ dɔn n'a farikolo. ḥɔni gelɛnw de ye. ḥɔnintumu bɛ se ka koɔrifeere sɔgɔsɔgɔ koɔri feeretawaati, ḥɔnintumu baasi bɛ ye koɔrifeere sigikuruw kan. Firifirininw bɛ fan da koɔriju bɛs kan. O bɛna n'a nagasili ye.

- **Elīkowɛripa (kɛrɛjɛnin)** : Ale ye ntumu ye min lakodɔnnenn bɛ ni tɔw bɛs ye. Awa, a ka tijeni barika ka bon ni tɔw bɛs ye fana. Ale bɛ ye senefɛn caman na. Awa, a bɛ se fana ka bɔ a nɔna ni furance jan ye. Ale ye ntumu ye min farikolo ne bɛ yelema. Awa, ci fila bɛ bɔ a kɛrew la minnu b'a ni "sopodɔputera" koɔribuludunntumuw

A to bɛnɛ 3nan

Hakilisɛnɛckɛnɛ

Sɔn t'i pan a den k'i ḥɔnuma. Bɛs bɛ k'i fa de ye, nka hakili bɛ fajuguden ke maalandi ye. Hakilli dun te dɔwɛre ye moyɔrɔko kɔ. O kanma, n ko ko sanni an ka jigi an binyɔrɔ la, o min te dɔwɛre ye kunceyɔrɔ kɔ, an ka jigi an talonyɔrɔ la, o min ye ko ḥuman ni ko jugu bɛs kunyanfan ye.

Poyi : ntalan

Ne bɛ n ka ntalan lakuma dere !

Yerɛdɔn ntalan

Danyɛrɛla ntalan

Senyerɛkɔrɔ ntalan

ɔwɔn, n'b'a lakum.

Ka lakuma to kasi la a ba sin na

Ka numukɛ to fannegɛw cɛrɔ

Ka cebakɔrɔ to waa kɔnɔ

Ani ka musobakɔrɔ to wugu la

Ne bɛ n ka mɔgoya ntalan lakuma

N'b'a lakuma

Ka cɔya bɛrebɛrɛ fo muso cɛniw ye

Aw m'a ye

Maa si danbe te tijɛ k'i to i yere lahala la.

Aw m'a ye

Maa si te danbe sɔrɔ wali lahala kɔnɔ.

Dijɛ ye bennyerɛmaso ye, Bɛs n'i dacogo

Awa, maa bɛs b'i diya i dacogo de kɔnɔ

Ne bɛ n ka ntalan lakuma dere !

A bɛ lakuma yerɛdɔn kɔnɔ A bɛ lakuma yerɛdɔnnaw ye.

Tumani Yalam Sidibe

Tumani Yalam Sidibe

Né 2nan to

nogon ma. Ale b'a fanw da kooriju dogomayorow de la. Fan minnu be da kooribulu nerunw la, olu ne lajelen don..

Nka, koori be se feereta ye waati min na, u ne be lafinya doonin. Ale ye ntumu ye min ka tijenri ka bon koorifeerew ni koorifeerekuruw ma kosebe.

Kooreden folo be bo yoro min, ntumu in b'i ke koori ka bonyerela taasira bee kan. O senfe, a be kooreden misenniw bee tine.

Ni wulikajo ma ke joona, dankari be se ka don koori soro bee la.

- "Diparopisi waterisi" (ntumu bilen-man). Ale ye tijenifén ye min dulonnen don koorisun na. N'a kumbora joona, a be se ka tijeniba lase koorifeere ma. Ale ye ntumu ye min don ka nogon, kerénenkerénnena la, n'a b'a ka balowaati sabanan na. A farikolo ne bilenma don. Ci saba b'a farikolo tilayorow la minnu finnen be kosebe. A denw be da kelen-kelen furabuluw kerédaw la. Denw b'u ka mo ke yen de. U ne bulama don, awa, u nugulen don u yere la fana. U ye ka di - u ka tijenri taabolo ka ca kooreden ma : u b'u bo ke kooreden fintayorow kan o be na n'o tolili ye.

- Ntumu minnu be koorikolo soggi ani k'a susu. Olu ye tijenifén ye minnu be balo kooreden ji la, walima a manaji. U be kooribulu sokonjé dörönpe de susu, k'a ji sama. A ka susuli bëna ni kooribulu sogosogoli ye, k'a fosofoson, ani k'a ne tine. N'a danmatemena kooriforo la, o be se ka na ni tijeniba ye, min be kooriforo soro nagasi.

- Ngaranganin : Ale ka tijenri taabolo ka ca. A be don kooribulu sokonjé na. A musomaw be fanda. O fanw be ke denw ye minnu be köröbaya. A denw farikolo ne neremuguma don. A köröbalen ne nugujima don, walima a finman don. Ngaranganin be balo koorijju ji de la. A be dasijugu dö fana tu kooriju kan min maasiba ka bon kosebe, n'u bëna ni kooribulu fasofosonni ye. A ka balo lasabatilen don waati jalan fe ani tilebodonw.

N'u cayara kooriforo la, u be nörönan k'a la. O bëna ni koori

Tijenifén be koori forotigi (ka segen ke sanjikorowasi ye)

nörönan ye, min be koori sanga bin.

- Dimogé jeman :

Dimogé jeman be balo kooribulu sokonjé de la. N'u cayara kooriforo la, u ye ka gelen, barisa a kumbaw be pan ni maga kera koorisun na dörön. Dimogé jeman be ye kooriforo la waati bee. Nka, u camanba be ye koorisun ka balowaati laban de la.

Tileman daminewaati dimogé jeman ka tijenri barika ka bon koorisun ma, o be soro a ka daji namama de keli ye kooreden dayeléto kan. O bëna ni koori keli ye koori nörönan ye. A ka c'a la, u ka tijenri barika man bon koori soro kan.

A ka tijenisirabaw ka ca : foro be jenini sawura ta ; koorisunw be ja kosebe, o min be a labo kooriju nogosorobali fe.

III - Tijenifén be keli cogodi ?

Walasa ka tijenifén keli, koorisenenaw ka kan ka fenjenamafagalaw labaara.

- Fenjenamafagalaw labaaroni be taabolo dö wajibiya. Olu ye ninnu ye :

1. k'a segesegé ni furakelimasin ka ni. (O be ke kabi awirilikalo).
- 2/ ka d'a la ko furaji laketaw b'i bolokoro.
3. k'i ka furakeli taabolo dö.

IV - Furakeli kécogo :

Bi bi in ha, furakeli kécogo saba de be sen kan an ka mara kono. Olu ye ninnu ye :

- a) Fulowlama (fenetirilama) : O ye ka baara bee kewaati boloda ani k'u waley o waati la. O hukumu

kono, i be waati gelenw fana nini k'udon. O waatiw la fura damadönnennw dörönpe de be se ka ke foro la.

- b) Furakeli keli fenjenama kerénenkerénnennw keli kanma : O ye keli ye cikela be min ke waati kerénenkerénnenn kono, fenjenama kerénenkerénnenn kanma.

- c) Furakeli ka da hake kan : Ladala-furakeli woɔrɔ be ke wuliko saba kono, minnu kelen kelen bee be furakeliko fila ta. O wuliko kelen kelen bee ye fulow kelen ye.

O wuliko kelen kelen bee be ke ni furaji suguya kelenw de ye. Furaji minnu be ke wuliko dö la, olu te se ka labaara wuliko wéré kono.

Wuliko kelen kelen bee n'a tijenifén keli etaw don.

• Furakeli taabolo :

- Fulow - 2 taabolo be yen :

O taabolo sigilen be tijenifén folow de keli kan kooriforo waati folow la. O kun ye ka tijenifén bota folo olu keli ni fura wéré ye, minnu te "piretonoyidiw" ye, o min be ke ka tijenifén kologelénw keli. Furakeliko folo olu b'a to tijenifén ka kologeléya te taa ne. O furakeli taabolo de kofolen don bi kosebe.

- Fulow - 3 furakeli taabolo : Ale sinsinnen be ntumu "elikoweripa" ngelenntumu) boko filan keli de kan. O taabolo furakeli be ke ni furaji wéré ye, minnu te "piretirinoyidi" ye.

Nk'a wajibiyalen don ka jatemine ke tijenifén cogoya la furakeli wuliko kelen kelen bee senfe.

3.3. Fura minnu be ke fenjenamainiw keli kanma : O furaw be tali ke furakeli wuliko cogoya la.

- Misali la : Wuliko folo la, a kanunen don i ka "andosilifan" walima "porofunfosi" ke ka furakeli ke, ka ben yoro cogoya ma. Fura minnu ni "piretrinoyidi" be ke nogon fe, olu b'a to tijenifén bota folow taabolo ka se ka bérében.

- Fen min ye Fulow 2 ni 3 ye, "piretorinoyidi" ni "aganisi-fosifore" be je k'olu furakeliw ke.

Ni ntumu "elikoweripa" kera kosafe yefen ye, fura were be se ka ke. (O furaketaw be se ka kofa aw ye CMDT ka lasigidenw fe).

3.4. Tijenifén keli kécogow :

Ni cikela dengeneyara a ma dörön

Þe 3nan to

k'a ka furakelimasin ka ni, a b'a segesegé ni fura ketaw b'a bolokoro, ani n'olu be ben waati fura ketaw ma.

- **Bagaji labencogo** : Sanni a ka furakeli damine, cikela b'a ka bagaji labaarataw nagami noggonna ni ji ye. O furaji nagaminen o de be wele ko : moniji. Ale nagamini be ke furakelimasin furajimarayoro la. N'i b'a nagami, i be ji litiri 4,5 nagami ni bagaji litiri 1,2 ye, tari tilance furakeli kanma. N'i b'a fe o la ka tari kelen furake, i be ji litiri 9 de nagami ni furaji litiri 1 ye. O fura nagaminen be ben furakelimasin fako kelen ma. Furaji be bo arakori do fe.

- Furakeli temesiraw

Fenjenamaw kelefuraw keli be damine tile 35 danni kofe. Kabi feerekuru folow bo waati folow. Tile 14 de be don furakeliw ni noggon ce. Koeriforo furakeli be ke ka dannisira 3 de to u ni noggon ce. Haké min kanunen don ladalafuraw keli la, o ye bagagi nagaminen litiri kelen de ye tari kelen na. O furakeli taasiraw ka kan ka matarafa fo ka se koeridenw dayeleli ma.

3.5. Furakeli kewaati :

Cikela b'a ka furakeli kewaatiw dansigi ka ben a ka danni kedon ma.

Misali la : cikela min y'a ka danni ke zuwenkalo tile 1, ale ka furakeliw be boloda nin cogow la :

- Furakeli folo, zuluyekalo tile 5
- Furakeli filanan, zuluyekalo tile 20
- Furakeli sabanan, utikalo tile 4
- Furakeli naaninan, utikalo tile 19
- Furakeli duurunan, sentanburukalo tile 3
- Furakeli woornan, sentanbutukalo tile 18.

O b'a jira ko cikela be se furakeliko wooro noggonna de ma. A ka furakeliko fila folow be ke ni "ando-silfan" ye, walima porofinofosi".

K'a damine furakeli sabanan na, a ka kan ka "pirotirinoyidi" ni "Oyanofosifore" nagaminen de ke ka furakeli ke. A be se ka furajiwew fana labaara, a be minnu ladiliw soro lasigidenw bolo.

Yeretanga hukumuw

I - Jantonyerela furakeli senfe : Furakelimasin be ko ka je ni

*Kuru -ka-seri ye ntumu juguba
ye koeriforo ma*

safunjeji ye, furakeli bee kofe. A be senenko ni ji senuman ye. Fura labaaranali be lamara yoro jelen do la tile t'a soro yoro min:

b) Nagamini kecogo ani a keli furakelimasin kono :

O baara be ke waati bee foro kofe. A be ke jiridulenbamayoro la, n'a furannen be k'a senuya. N'i b'a ke, o k'a soro tege tangalan (gan) ni nedea tangalan (luneti) b'i bolokoro. - I be bidonw datugu furaw nagaminen.

c) Furakeli :

A kafisa furakeli ka ke sogomadafé. Furakeli ka ke tile waati kalanmaw .

- Furakeli kana ke ni siga be sanji ka naliko la.
- I be furakeli ke ni fiye kuntaalafan ye, k'o yelen.
- Furakeli senfe, nimafen were si kana se foro kono. Tile kelen ka ke (waati 24) furakeli kofe sanni nimaenka don a kono.
- Dumuni ni sikaratimin kana ke cogo si la furakeli senfe.
- Furamananinw ni bidonw be fara noggon kan k'u soggoso.

II - Yerekun tangali :

N'i be bagasiw labaariali la, i kana ji min ; i kana dumuni ke ; i kana sikarati min.

- N'i tilara bagajiw labaariali la doron, i b'i ko.
- Fini ka soro i bolo furakeli danma kanma. O fini o be ke koori ye, wot'a la fana.
- N'a se b'i ye, nedea tangalanw don furakeli ketuma, ani tege tangalanw ni sabara sendajanw (boti).

• **Furakeli kofe**, i b'i ko kosebe ni ji ni safune ye. Furakelifiniw be ko ni sodanin ye. Awa a be ke koerifini ye, ka masoro bagaji funteni bo ka di koerifini na ni izinifini ye.

- Sabara sendajanw ni ganw fana

be ko.

- Furakelimasinw be sananko safunjeji la, ani bolo sera minen fen o fen ma furakeli senfe, ani bagaji nagaminen na.

III - Sigida lakanani

Bagaji monnidilan kana ke kolon dafé ; walima ji dagayoro were, fo ka se dugujukorojitemesira ma.

Bagaji monni be dilan yoro min na, o ka kan ka lajeya walasa baganw kana a ke dumuniyoro ye.

- **Furakeli senfe**, i ka d'a la ko bagaji tena senefen werew lasoro, walima ji sigida, walima adamaden sigiyoro.

- **Furakeli kofe**, i ka a segesegé k'a don ko minenw koiw te ji sigidaw lasoro : kolonw ; koiw ; dugujukorojiw.

- i kana furakelimonenw ko abada adamaden sigidaw da fe.

- Furamanin ni bidon koro be fara noggon kan. Baara bee bannen ko, dugu be sen k'u don dugu la.

- Makoneni were kana ke furaminen koro la.

IV - Ni mogo min ye furakeli kasaara soro, mun be ke ?

- Maa kasaaralen ka finiw be bo a la, k'a farikolo ko kosebe. N'a y'a soro furaji sera a new de ma, olu be ko ji la kosebe.

- i b'a lada yoro sumanen do la, yoro min be fiye soro, i be fini biri a la.

- i be ladiliikanw kalan furamaninw dantigeseben kan, minnu ka kan ka matarafa kasaara kono.

- Se be ke teliya la dogotoro ma ni kasaarato ye, ka kasaara sorocogo nefo a ye ani ka bagajiw kofa a ye. **N'a y'a soro ninakiligeleya don, mun be ke ?**

a) i be a tigi lada a kere kan.

b) ni gelelya b'a la, i b'a da yelen ani k'a nen saman-saman.

c) Ni se be, k'a tigi lafoco.

d) An kana sikarati d'a ma a k'o min abada, walima ka nono d'a ma a k'o min ; walima tulu.

An kan'a fo k'an b'a ladalafurake abada.

"Atoropini bagaji" kunnafoniw

Ni atoropini bagaji ye kasaara lase mogo min ma, dogotoro doronpe de be se k'o tigi furake.

Adama Trawele
CMDT (DTDR) baarada jemaa do bayelemabaga : Tumani Yalama

Fana cikekafo

Baara bolodalen Marakakungo cikekafo kono

CMDT baarakelaw ani cikelaw ka lafasatōn w cebow jera ka hakili jagaboké, kunnafoni dōw kan, min bē taali ke :

- cikekafo dōnni
- foro lakefenw feereli
- cikelaw ni CMDT baarakelaw ka baarakelōgonya
- bulukuli
- tolinogo dilali

Cikekafo dōnni

Marakakungo cikekafo sigira san 1972, a dayelēla ni Cikekafo lamini 3 ye, n'o ye ; Jumazana, Marakakungo, ani Tingole. Kabini san 2002, a yelemana k'a ke kafo yiriwatōn 12 ye, komini 4 kono.

- Juma komini : kafo yiriwatōn 4 : Jumazana, Dugala, Ncila, Ségene

- Zan Kulibali komini : kafo yiriwatōn 3, Marakakungo fōlo, filanān, Korokoro.

- Ntēnendugu komini : Kafo yiriwatōn 4, Falako fōlo, Filanān, Sanga, Wonikoro.

- Benka komini ; kafo yiriwatōn kelen ; fugani cikekafo sigilen don kilomētēkēn 2248 kono, hadamaden 43526 de b'a koo, o b'a jira ko hadamaden 19 de sigilen don kilomētēkēn kelen kan. Ani yoro minw bē danbo olu ye ;

• kogodugufe : Kulukoro kubeda

• kōron fe : Fana ani benkokomini

• Worodugu fe : Joyila kubeda ani Sunsan

tilebin fe : Faya kungoba ani Bagineda kubeda

Sigida cogoyaw

Siya minnu b'a kono olu ye : bamananw, fulaw, marakaw, dōgōnw, maningaw.

• U ka baaraw ye : sene, baganmara, jago, mōnni ani bololabaara.

U ka soro sira sinsinnen bē kōri, tiga, ni ε, bēnesēne kan. Balo siratige kan, u bē sajō, keninke, tiga, nērē, bēne sene. Balo siratige kan, u bē sajō, keninke, kaba, ani malo sene.

Jiko cogoya

Koba, bawulen, sunsan olu ye

Cikela ka san diya n'a goya be bo a wulicogo de la baara kanma

ko damadōw ye minnu bē boli mara kono ani ko misennin wērew minw bē ja tilemafe.

Mara dugukolo sigicogo

Kuluba fila b'a kono n'olu ye Dogonikulu ani Ncila kulu ye. Sēnekedugukolo suguyaw ye mura ni cencen, bōgo ni mura, bōgo geregere ani bēle.

Foro lakefenw feereli

A be san damado bō, kōlosili kēra kan ko foro lakefen dōw feereli ye sanga soro Marakakungo cikekafo sēnekela dōw fe, i n'a fo damannogōw, bagaji, binnagasi lanw ani fen wērew.

O waleyaw kera sababu ye ka soro nagasi ani ka sēnekelaw coron juruw saraliko la. Kefēn feereli kun ye sēnekela fe : ka balo dafa san, ka samiye musakaw an'u ka wariko mago wērew nēnabo. Feereli in lajidibaa ye juraw ye minnu bē minēnw san dasu la ka taa u feere da gelēn na yoro wēre i n'a fo Ofisi ani Bagineda mara. A kēra sababu ye ka dunkafa nagasi, ka gelya don juru saraliko la, ton kono, tōndenw ni nōgon ce, ton ni CMDT ce, ton ni waribon dōw ce (BNDA, kafojigine, Bim, ...)

Ni waleyaw kera sababu ye ka danayabaliya don ton ni tōndenw ce ani tōndenw yēre dama ni nōgon ce, ka danaya ban waribon ni ton

dōw ce, fo ka se ton dōw cili ma, ka sigi gelya.

Gelya olu kera sababu ye, sēnekelaw ka lafasatōn wani CMDT baarakelaw ye hakili jakabo kērenkerennen ke walasa ka feere soro nin wale ninnu na. O feere dōw kera :

- ka sariya don tonw na (APC, CPC...)

- ka minen nini ekulu sigi tonw kono, kafo kono, ani mara kono.

- ka jurudon ni jurukani jekuku sigi tonw kono

- ka jekulu sigi nōgōw feereli mineni kanma sugu la k'a tigiw nangi.

Nin feere talenw kera sababu ye ka nōgōya don minenfeere la, ka dō fara soro kan, ka dō bo juru sarabaliya gelya la.

Welekan min b'an fe o ye halibi k'a nini ton tōndenw fe u ka feere tigelen ninnu labato walasa soro be sabati, baarake ka nōgōya.

Cikelaw ni CMDT baarakelaw ka baarakelōgonya

Kabini san 2000 waati, ka tali ke cikelaw fanba murutilli ma kōri sene ma, ka da kōri sōngō nagasili kan, gelya caman bora baarakelōgonya la cikelaw ni CMDT furance la. Feerejini siratige la guwerinema y'a ka mōgo dōw fara

A to be ne 11 kan

Ladilikan, san 2003 samiñe taabolo kan

Alihamudulilahi ! An ka samiñe doncogo ka ni Sikaso wara kono yan. Sanji be ka na a na cogo la. Wa, cike nebilabaaraw bee fana waleyara a nema, i n'a fo an y'a lanini cogo min : foro caman sumana (% 90) ; korsiwi ni sijolanw sera duguw kono a waati la. Jinan korsi ka ni kojugu.

A be falen ka

foori, n'i y'a dan sumaya la. Sijolanw kera korsiwi la jinan ka ne an ka mara la. Kabini sanji ko po, cikelaw y'u ke baara kan, ka forow buluku, ka soro ka danni damine mëkalotile 10 laban kono. O la, an y'a fu ye ko ni mögo korotora cogo o cogo, i te se k'i da n'i m'i sigi folo, nonte i be bin. An y'a jira u la ko mögo kana koori dan dugujalan na. Mögo kana danni ke ni sumaya ka dögo. O de y'a to bi danni caman kera zuwenkalo tile 20 folo la, barisa Ala y'an deme ni sanji nafamaw ye. Sanjidese kera mara minnu na, Ala barika la, o hake ma caya.

Koori falencoogo ka ni. Nin bee de kanma, an be se k'a fo ko dannijoona faamuyara Sikaso mara kono.

Ayiwa, mun de tora sa walasa an ka samiñe ka diya ; an ka koori caman soro ? O ye furakeli kojuman ye. 2003/2004 cikesan furakeli ka kan ka ke cogo di ? O temesiraw file :

1. Sanni furakeli ka damine, an ka kan k'a segesége n'a ya soro an ka magasa kono bagajiw be ben an ka foro furakelicogo numan bagajiw ma.

2. Furakeli folo ni filanan ka kan ka ke ni "Andesilifan" ye, n'an k'o ma ko : "Ando"/

3. Furakeli tow be ke ni bagaji werew ye, nka se te ke "Ando" ma belen fiyewu-fiyew. O bagaji keta dow ye : asetamipuridi, siperikali, awonti, lazeri...

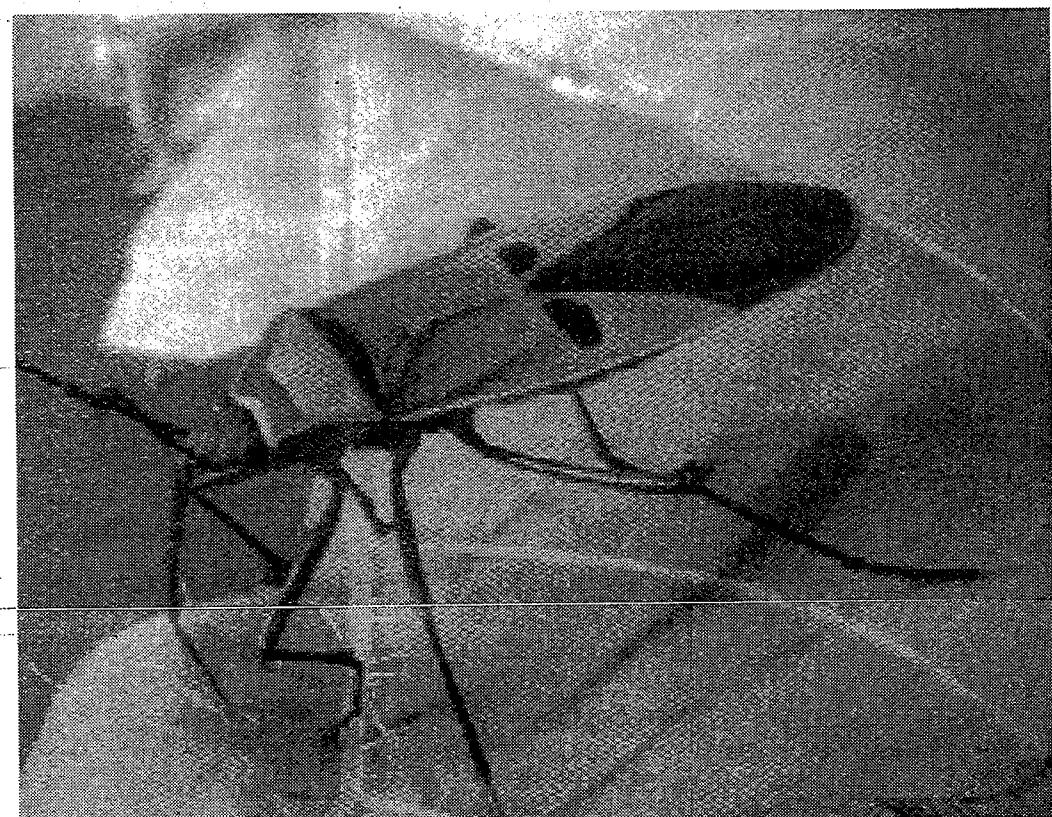
4. Ando dilen kofe, ni bagaji koro be magasa kono, tilali be folo olu la.

5. Furakeli folo ni filanan kelen kofe, ni ntumuw bëna kejeké halibi, Awonti walima Lajeri be ke k'u silatun, kerenkerennnya la :

la fo ka se okutoburukalo tile 15 de ma.

Kolosiliw : Bagaji duman caman be soro an ka mara kono sisan. O man kan. Nka, n'a ma ne k'a be cikela minnu bolo, an b'a nini u fe, u k'u jira CMDT ka lasigidenw la, sanni u k'u ke u ka forow la.

- A kolosira ko senekela caman ja ka farin bagajiw la sisan, ka d'a kan u te yëretanga ladilikanw matarafa n'u be furakeliw ke. O

A ye nin tijenfen in laje a nema : kooriforo juguba don !

"Elikoweripu". Ayiwa, bamananw b'a fo ko : solikawuli kafisa ni n senkadi ye. O la, kabini koori dannen mana tile 30 soro, forotigi ka kan ka foro yaala, k'a kolosi tijenifenko la. N'a ye tijenifenw ye, a be furakeli folo ke tile 30. Nka n'a ma tijenifenw ye, a be furakeli folo boloda ka ben tile 35 nan ma. O la, furakeliw be ke tile 14 o tile 14, fo ka se okutoburukalo tile 10 folo ma. Cikelaw ka kank'u fanga da furakeli labanw kan, hali ni ja be yen, barisa ntumu juguman (elikoweripa) be jaman k'a ta setanburukalo tile 15

walejugu ka kan ka dabila, bawo, dan te bagaji ka kasaara la.

- CMDT lasigidenw be cikelaw bee ka bila la bagajiw labaarakogo numan kanma.

Ni cikelaw sera ka nin ladilikanw matarafa, an bee ka here b'o de la. Bawo, o be ke sababu ye an ka koori caman soro jinan.

**Nin sebenna Sikasso,
zuwenkalo tile 18, san 2003
Dirisa F Jalo
Sikaso CMDT cikemara kalanfa**

An ka kənəya matarata

Dijə waati bəe ani dijə yərə bəe, adamaden hamannako fələ n'a barikama kəra kənəya laniniw ye farikolo la. Farafinnako t'o la, sanko farajelako. Awa, sanga ni waati bəe, adamaden bə miiri farikolo kənəya banbaliko la. O Siratəge la, a ka fərew sera ka fura caman bila kəne kan a ye, bana caman kanma. Nk'o n'a ta bəe, hali bi kənəya layini de bə adamaden ka wale keta bəe sanfə. Bana dun n'a caya, fən kelenpe matarafali b'a bəe baasi. O ye jəlenya ye.

Dogotəba Luwi Pasiteri

da ser'a ma san 1870 waatiw la. A ko : "Dijə bə se ka nagali ne fə - bi, barisa fura sorola banajugu də la bi, min ye wulucindabana ye. Nka, hakilito bə ke fən min na, o de ye ko bana ka ca halibi furawa, hali n'u bəe jəlen bə fura kelenpe la, n'o ye jəlenya ye".

Taabolo saba de bə jəleya la minnu bəe de sabatili ye bana bəe fura ye : Farikolo jəleya ; sigida jəleya ; makonəfənw jəleya.

a) : farikolo kənəya : Dogotərow ka fə la, o bə tali ke farikolo yərə la, ani fən o fən bə ke k'a balo ani k'a masiri (finiw ni dumuniw...) o bəe kajəya.

b) Sigida kənəya : Barisa farikolo basigiyorə ye sigida de ye. Farikolo senuman, a donfiniw senuman an'a

balofənw senuman, sigida nəgəlen kənə, o kərə ye k'an solila ka sərə an ma furancejan taama kənəyako la. Bəesəya dagayorə mana kə nəgə baju ye, fən min bə bə o la, bolo tə se k'o kunben maasiba siratəge la.

C/ Makonəfənw jəlenya :

Hakilitigibaw bəe sənna a ma kabi dijə lawale la, ko adamaden ka balo hərə sigilen tə balo danma ni sigiyorə numan danma kan nka, mogo ka adamadenya tə taa fən o fən kə, o bəe jəyorə bə dijə hərə la. O b'a jira ko fən o fən ni farikolo bə taa nəgən fə, o bəe ni senuya wajibiyalen don.

Dogotəba Beniceni Fofana
tun b'a fə waati bəe ko : "Ni furafeereyorəw da ka gəlen faantan ma, bəesəya ye fura bəe dalakənənen ye, sənço wərə tə min na bəesəya yərə jogo kə. O kanma, o danma ka kan faantan ni faama bəe la".

K'a damine utikalo boko la, kalo o kalo sa aw bəna kunnafoni jəlenw sərə bana masina də kan nə 7 kan. O kanma, a nininen don àw yərə fə aw fana ka batakiw ci an ma kənəya taabolo kan "Dənni tə dənni sa, nka dənni bə dənni dafa de". Karaməgo Fode Seyidi Kone tun b'o fə a ka wajuliw la. Ala ka hine a la.

Tumani Yalam Sidibe

U ko

Ne mana maaw ye, cew ni musow, u yecogo ka ni ; dawula b'u la ; u nəgən tə. Nka, ne mana n miiri k'o cəjə n'o dawula bəe laban ye toli ni ntumuuh datəya ye kaburu kənə, o bə dijə balo bəe nege bə ne na !

**Karijəgə Mamuru Koyita
ka bə Kokeni (Sirakorla)**

Denw ka k'u yərə ye, o bə bə fa la. Nka, denw ka təmə nəgən na, o bə bə ba jogo de la. Muso sagamuso, cə saga jigi, olu den de ye waraba ye min bə juru don muso sagajigiw denw kan na, k'u layala !

**Moriba Mari Kuyate
ka bə Kela (Kangaba)**

Denkenin ka tangalanfura nafama bərəbərə y'a ba ka taafebolo ladonco-go de ye. O bə don an ka danbe de kənə. Silameya ye danbe sərə an bara yan !

**Seriba Usumani Hayidara
Silameya diina karaməgo bə də**

An ka ta nəgən fə, o bə nkalon kərəbə. Sanni maa min k'i poron "n y'a bisigi" kan, o min tə nə numan si ke wugu la, i k'i poron "n y'a ye" kan barisa "n y'a ye" ka den wololen sen tə cə.

**Karimu Fonba
Majanbugu kin (Bamako)**

Dən min wolola dutigiya kanma wali-ma denw baya, o funankəninma tə sə, barisa bəe wolodon de b'i sadon kofo.

**Mulayi Hayidara
ka bə Kolonnina (Banko)**

An ka da nəgən na je kənə, ka sərə an b'a dən k'an si fişəntan tə. o de bə sigi diya.

**Laji Fode Seyidi Kone
Bamako foroba wajulikela fələ**

Densokaw ma to ko World Vision ka demeko la

Denso ye dugu ye min be Nguwan komini fe, San mara la. A ni yen ce ye Kilometere 30 ye tilebinyanfan fe. A dugumaaw ka baara fanba ye sene ye. U ka fen senetaw ye saj, kaba, keninge ani tiga ye. Tilema fe, cew ni musow be nakobaara ke. U ka ben ni kelenya ani nogenfaam mu siratige la, san 1997, World Vision ni Densokaw bolo donna nogen bolo yiriwalaarako sira fe. Mama Konate ka fo la, ale min ye dugu ka kumalasela ye, u ka dugu ni World Vision ka bolodijogonma hukumu kono, u ye baara nafama caman ke u ka dugu kono maa be se ka minnu jira maa la. A ko World Vision ye deme folo min ke ka nesin u ka dugu ma, n'o ye Denso ye, o kera balomarajigine joli ye. O sababu bora mun na ? San 1997, baloko geleyaba do ye Densokaw soro, min senfe u sigira ka jatemine ke, k'a ye ko n'u ma wuli ka feere jini, ni nin nogen geleya were y'u soro k'a soro u ma laben ke, k'o tene ke ko nogen ye. O siratige la, k'u wulia ka se World Vision ma walasa a k'u deme baloko ta fan fe. O sababu de nana ni balomarajigineko in ye u ni World Vision ce, min nafolo hake benna sefawari doreme miliyon saba ani ba bi wooc (3 060 000) ma. Dugu ka bota kera sefawari doreme ba bikonton (90 000) ye. Mama Konate ka fo la, balomarayoro joli ni sisan ce, k'a kera sababu ye ka nafa caman lase u ka dugumaaw ma.

Fen min ye balikukalanko ye, Nuhun Kulubali ka fo la, ale min ye sanji wolonwula bo dugu balikukan karamogoya la, ko World Vision ye balomarajigine jo o cogo kelen fana na. K'a d'a kan, balikukalanso in joli musaka benna sefawari doreme miliyon saba ni ba bi wooc ma. Dugu ka bota kera min na sefawari doreme ba bi seegin ni

World Vision ye sene yiriwabaara caman ke Denso ni san mara dugu caman were kono

konton (89 000) ye. Fen min ye nesiminko nasira ye, Nuhun Kulubali ka fo la, Denso musow wulila ka se World Vision ma San, k'a jini a fe, baara nogenya hukumu kono a ka u deme ni nesimasin ye. O lajini kuma fura u baarakengon koro do ye, n'o tun ye World Vision ka baaraw kolosibaga ye musow ta fan fe. Ale taara lajini in kuma lase World Vision nemaaw ma. Ala y'a ke u ye lajini in waleya ni nesimasin kelen dili ye dugu musow ma demeko sira fe, warisara ma ye min na. Nuhun Kulubali ka fo fo l, an be don min na i ko bi, nesiminko kera sababu ye ka nafa caman lase u ka dugu musow ma yiriwako siraw fe.

Fen min ye jurumisenninko ye, Kulubalik ye do fan ye o kan. A ko u ka musow ye lajini ke ka nesin World Vision ma walasa k'u deme ni nafolomugu ye u be se ka jago misennin ke cogo min na ka do fara u ka netaa kan. A k'o lajini san folo,

ko World Vision nana ni sefawari doreme ba di seegin (80 000) ye, k'u k'u bolomayclema n'o ye, ka fara u ka safunedilan too kan, Nuhun Kulubali ka fo la, an be don min na i ko bi, safunedilan ni jurumisenninko kera sababu ye Denso musow sera ka sefawari doreme miliyon kelen ani ba kem (1 100 000) smro ka bila u ka forobakesu kono musow ka netaa sabatili kanma;

Nuhun y'a ka kuma kunc ni foli ni dugawu ye ka nesin World Vision nemaaba n'a baarakengonw bee lajelen ma. O temenen ko, a k'a b'a jini Denso n'a lamini dugumaaw bee lajelen fe, u k'u bolo di nogen ma, ka World Vision laadirikanw ni bilasiralikanw lamien. n'a n'u benna ka baara o baara ke, ui k'o baara boloda nogen fe, u k'u jija k'u joyoro fa u waleyali la.

Yusufu Fane.

Nuhun Kulibali ni World Vision césira

Maakelensoro te soro ye. Kuma koro, wa tine koro. Nka ni maa kelen min y'a césiri, o tigi ni dème ni ka kan. O hukumu kono, San World Vision ye Densokaw ka Nuhun Kulibali dème ni baarakeminenw ye.

Denso ye dugu ye min be Nguwan komini fe, San mara la. A ni yen ce ye kilometere 30 ye tilibinyanfan fe. A dugumaaw ka baara fanba ye sene ye. U be senefen minnu sene, olu ye : sajo, keninge, kaba ani tiga ye. Tilema fe, cew ni musow be nakobaara ke. Olu fana ka fen senetaw ye tamati, jaba suguya fila, misenma ni kunbabba ka fara supome ni salati ani ngoy n'a nogonnaw kan. O siratige la, san 1997, World Vision ye dème ke ka nesin Nuhun Kulibali n'a ka denbaya ma ni nakobaaraminenw ye, i n'a fo negew, giriysiwiw ani jisamaponpe, bagan be min lataama. O siratige la, an ka kumadonsow ko : "Foyi te ke ni kun t'a la".

Nuhun Kulibali ka fo la, k'ale yere ye senekela ye. Nka ni tilema bora, ko ale be nakobaara ke. A ko yiriwalibaarako sira fe, k'olu ka dugumaaw ni World Vision bolo donna nogon bolo, min kufolo kera balikukalan ye. K'o kalnko sira fe, k'u ka dugumaa ye danaya ta ka da ale kan k'a di World Vision ma, o ka balikukalan karamogoya kalan k'a kun. A k'o kalan bannen, k'ale kera u ka dugu balikukalan karamogo ye. San damado o ko, ko World Vision y'a kolsi k'a ye k'ale césirilen be kalanko n'a ka nakobaara fe cogo min na k'o te ke segen ko. A k'o siratige la, ko World Vision ye dème ke ka nesin ale n'a ka denbaya ma, ka d'a ka césiri ni a ka timinandiya kan u ka dugu balikukalanko la. A ko demeko nasira la, World Vision ye kufolo minnu ke, k'olu kera negew ni giriysiwiw ye, minnu nafolo hake benna sefawari döröme ba bi könonton (90 000) ma, a yere ka bota kera min na sefawari döröme

ba könonton ani keme wooc ni bi seegin ye, min sarala san kelen kuntaala kono. A k'o kera sababu ye k'ale kisi jiritigeba ni baganw ka tineni ma.

Fen min ye pönpoko ye, a ko san 2001 ni 2002 furance la, World Bision y'o sigi a ka nakö kono, min nafolo hake benna sefawari döröme ba keme ni mugan (120 00) ma, a ka bota kera min na sefawari döröme ba bi saba (30 000) ye, min fana sarala san kelen kuntaala kono. A k'o kera sababu ye k'a ka baara nogoya bolo kosebe.

Nuhnu yere ka fo la, an be don min na i n'a fo bi, ale be fen caman sene a ka nafo kono, i n'a fo jaba, suguya fila, misenma ni kunbabba, tamati, ngan, foronto suguya fila, misenma ni kunbabba, könkonburu, puwaworón ani pömutere n'a nogonnaw. A ko san 2002/2003 barasan sannifeere kuncelen, k'a ye sefawari döro ba bi duuru ni World (56 000) soro a ka nakofenw na.

Fen min ye nakö in yere bara kecogo ye, a ko a n'aka denbaya de a baraw bee lajelen ke nogon fe, i n'a fo a fa n'a ba, ka fara a denkenin kan, min si hake te teme san 15 kan. A ko nin maa minnu kelen kelenna bee n'a jöyödon nakö in kono. O temenen ko, fen min ye san soro donbako ye, a ye do f'an ye o kan. A ko ni sannifeere kera k'a ban, ni nafolo hake min soro, k'o du musaka be b'o la. Furuko b'o la, senekeminesan b'o la, ka fara musaka misenw werew kan, i n'a fo ferebow n'a nogonnaw.

Baara geleýantan te

Nuhun Kulibali ka fo la, kabini ale ye baarakemine ninnu soro, k'a ma geleýa foyi soro a ka baara taabolo la. Nka ko fen min ye nakökönfenw selen feereyöröko ye, k'o ye geleýaba ye u ma fura soro min na folo. A k'u ka fenw bee feereyörö ye San sugu ye. Ko

sigliyorö kelen t'ulu bolo yen fana. O hukumu kono, ko n'u tara ni u ka fenw ye san sugu la. U te sigiyörö kelen soro, wa u ka fenw fana be to yelema yelema na yorow ni nogon ce fo ka taa tile ban o cogo la. A ko ni fura tun sera ka soro o la World Vision fe, k'o tun be diya u ye kosebe. Nontë, k'u be baara min ke u ka noko kono, k'u t'o nafa soro, k'a sababu ke u ka nakofenw feereyöröko n'u feere cogo ye.

Hakilina werew : Nuhun Kulibali k'a b'a nini World Vision fe hali bi, a ka do fara a ka césiri ni timinandiya kan ka nesin a baarakenogonduguw ma yiriwali-baarako sira fe. Keréenkérénnya la, balikukalan ka d'a kan, ale ye dije baara bee lajelen sinsinbere ye bi-bi in na. A ko an waati min na i n'a fo sisan, sanji te labolike tugun, o tuma, ko World Visio tun sera k'a sinsin nakosene sabatile walew kan San mara la tilema fe, k'o tun be se ka ke sababu ye k'u senekelaw ka yiriwali teliya.

Welekan : Nuhun Kulibali ko a tena se k'a ka kuma kunce n'a ma welekan lase Denso n'a lamini duguw bee lajelen ma, u k'u césiri kalan fe. Keréenkérénnya la, balikukalan. Ka d'a kan dije baara o baara ni adamaden b'a ke, a caman be yen i b'a ke don min, a nafa te soro o don. O hukumu kono, bee k'i jija ka kalan fan do kelen kunnafoni kunce la, Nuhun Kulibali wolofa Dawuda Kulibali y'a ka nisondiy jira an na nin kumajögony in waleyali la an ni a denke ce. O temenen ko, a ko a be foli ni walenumandón ke ka nesin San World Vision nemaaba dögötöro Dawuda Kulibali n'a baarakenogonw bee ma. Keréenkérénnya la, a ka baaraw kolsibaga janaw ce ani muso.

Yusufu Fane

Numuya te kɔrɔbɔ

Kabini Ala ye dijne da, ka sankolo ni dugukolo da, ka baganw ni adamadenw da. Nka nin fen ninnu bœe n'u ka taabolo don, an'u ka ketaw n'u ka duntaw. O duntako hukumu kɔ o, Ala ka dafen si ka diñesosigi te sabati dunkafa kɔ. O fana te ke cogoya si la fo baara ka ke. O baarako sira fe. Ala ye bœe ta d'i ma dijne fan dɔw fe. Nka fan dɔw fe, cebaara ni musobaara te yen. Nka, min dogolen te maa la an ka jamana in kɔ o yan, o ye bœe n'i ka baara keta don.

Misali : fulaw dɔnna ni baganbaara ye, marakaw dɔnna ni jago ye, bamanaw ta kera sene ye, somonow ta kera moni ye. Ni maa min ye jatemine ke, nin maa ninnu bœe be wele u togo la ka kene n'u ka baara keta ye. O hukumu kɔno, numuw fana be wele ko numuw, ka kene n'u ka baara ye, n'olu ye ; jiribaara, furakeli, sanufaga, kundi, bolokoli, terefa (lɛfɛ) dagada ani negebaara. Ni bi tile in te, nin baara ninnu kɛbagaw bœe tun be wele ko numuw. Nka bi, bœe be dɔ ke nin baara kɔfɔlen ninnu na. O siratige la, walasa bœe k'i joyɔrɔ dɔn, i n'a fo lawele cogo, ani ka maaw hakili jigin. Kɔfɔlen dɔw la, beledugu numuw y'o sira mine.

Alamisa, mɛkalo tile 8, san 2003 ka taa bila a tile 11 la, Beledugu numuw maa 100, cew ni musow ye jogon sɔrɔ Cɔribugu ka bɔ dugu 55 jogon na la.

Cɔribugu ye dugu ye min be Kolokani kafo fe. A ni yen ce ye kilomètère 40 ye kene kayanfan fe, a ni Bamako ce ye kilomètère 103 ye bayanfan fe.

Beledugu numuw ka jogonye kun tun te dɔwɛre ye, k'a jira Malidenw na, ani dijne jamana tow denw na, ko hali bi numuya b'a cogo kɔrɔ la, wa k'a be laban fana.

O hukumu kɔno, numuw ka baara la belebele ye negebaara min ye, u ka Cɔribugu kunben kun tun ye o waleyali ye. O negebaara in be waleyali cogo di ?

Kabini lawale la, ka sɔrɔ tubabuw ma na farafinna, an ka numuw tun be wuli ka don kungo kɔno, ka belew nini k'u fara jogon kan k'u bayelema k'u ke nege ye, n'o tun be wele ko gantugu.

N'o tun kera, u tun be an ka senekeminew ni makoneminenw wrew dilan n'o negew ye, i n'a fo dabaw, jelew, wɔłɔsow, muruw, negedenw, badigiw, kenkew, miseliw ani deselanw. Nka, tubabuw nalen n'u

ka negew ye, an ka numuw ye nin baara in dabila a be san 70 bɔ, fo n'a cayara n'o ye.

Jaturu Fane ka fo la, numuw tun be fara jogon kan kabini lawale la ka gan-tugu baaraw bœe ke jogon fe. A k'o Jekabaara tun be ke sababu ye ka nafa caman lase numuw ma. I n'a fo teriyasira, furusira n'a jogonnaw bœe tun be sɔrɔ gantuguyɔrɔ la. O temenen kɔ, Jaturu Fane ko ni bi te, numuya tun te kalankolon ye ka d'a kan, numuw tun ye maaw ye minnu donyɔrɔ n'u boyɔrɔ wolomalén tun don kosebɛ; Sabu a tun be fo maa o maa ma folo ka horon, ce ani muso, numuke fana numumuso kan, u si tun fili ka don jogon na cénimusoya ta fan fe. Nin ye fulaw ni numuw ta ye, maa da te se o ma tugun. Ka masɔrɔ o togo yere te fo gantuguyɔrɔ la k'a sababu ke min b'u ni jogon ce ye. O temenen kɔ, a ko ni an te bi tile in na, numumuso (o numumuso tun mana horonke sennasako (cénimusoya) n'i tun ye daga o daga dilan a bec tun be tijɛ jeniyɔrɔ la, n'a tun be fo ma ko suruku y'a ta.

O temenen kɔ, n'a tun ye den sɔrɔ horonke fe, hali ni maa si m'a dɔn u maa fila kɔ, ni Ala ye den in balo, n'a ye numuw ka kolansonsogo dun don o don siga t'a la, a be sa. O temenen kɔ, Jaturu Fane y'a da don fulaw ni numuw ce joko la ka dɔɔnin fo numudenw ye. A ko fulaw ni numuw ce ye fen ye, ni fula halala ni numu halala fen o fen y'a kɔrɔbɔ, i ka d'a la k'a ma men cogo o cogo a be fiyɛn bila i ka adamadenya la don nataw la, ka d'a kan, ni bi tile in te, hali fulamuso ni numuke dun te sigi sigilan kelen kan, kuma te ka jogon kanu, walima ka furuko layidu ta ni jogon ye. O be cogo min na, fulake ni numumuso fana ta tun be ten. A ko an be don min na i n'a fo bi, foyi ma numuya lagosi walima k'a tene w tijɛn, numuw yerew ka tijɛlenya ni yerebilal, ka fara silameya nalen kan. Nontɛ, ko numuw tun maaw ye, minnu gasi sigilen tun be horow fe, wa u masirannin tun be, an'u tun be se u yere la ko caman na minnu waleyali tun be se ka na n'u danbe bɔli y'u la. Jaturu Fane ko senyere la ni jantonyerɛla de sera k'a to Beledugu numuw bœe lajelen kera ni kene in cefarin ye. A ko k'a tene se k'a ka kuma kuncé cogoya si la, n'a ma wele kan ke ka jesin Mali numuw bœe lajelen ma, kerɛn kerɛnkerɛnnya la,

Beledugu numuw, ka d'a kan, k'u bœe ye jogon sɔrɔ ene min kan nin ye k'o ye Beledugu numu cema n'a musoma bœe lajelen kunkɔrotakenye. O tuma, k'a b'a nini Beledugu numuden ce ni muso bœe fe, k'u ye tile naani min ke jogon kan nin ye, k'o kera fen ye nafa caman yera min na.

Numuden fen o fen si b'a ta san 40 fo ka se san 55 ma, olu si ne tun ma da ga dontɔ kan, kuma te k'a bele y'u ne la sanko a nege.

- A kera sababu ye numuw ka jogon dɔn

- A ye Beledugu togo segin a nona.

- A ye siga don Beledugu numuw togolako la, k'u ke siranjeten ye. Ka d'a kan, bamananw b'a f'u ka ka nsana na dɔ la, ko : "Forontobore mana kɔrɔ cogo o cogo, ko tisota be sɔrɔ a la." K'o be i n'a fo Beledugu numuw ta in. "Sabu ni maa min tun ye Beledugu fololama togo men se ko ni dɔn ko kene kan, ni nin baara in tun ma sira sɔrɔ numuw bolo, a tun be ke maloya dan ye. Nka Ala ni bagenbagadugawu kosɔn, baara in kera k'a ban bonya ni karama ani jogonfaamu kɔno, kɛlɛ ma bo a la.

O siratige la, baara in kucedon, Kolokani kafo maaba caman tun be kene kan k'u ka nisondiya jira Beledugu numuw la. O maaw tun ye : Aminata Jara, Kolokani kafo depite. Namori Kone, Kolokani kafo kuman-dan. Fuseni Jara, Cɔribugu komini méri, ka fara Jori Jase Tarawele kan, ale ye Kulukɔrɔ mara kɔnseye dɔ ye,

nka Cɔribuguka don. Ninnu bœe lajelen y'u ka nisondiya jira numuw ka nin kene in kan ni kuma nafama caman foli ye ka jesin Mali numuw ma. Kerɛnkerɛnnya la, Beledugu numuw. U bœe y'a jira u ka kuma la, ko ni maa min tun y'a f'u jena ka sɔrɔ nin baara in tun ma ke, ko gantugunumu to be dijne kɔno tugun, k'olu tun be sɔsɔli k'o la, kuma te k'a ye Beledugu kɔno ma. U k'o ye fen ye, olu be se ka waso ni min ye u tow cɛla jamana in kɔno. Maa ninnu y'u ka kumakunce ni foli ni dugawudon ye ka jesin Mali maraymro 8 numuw ce ni muso bœe lajelen ma. Kerɛnkerɛnnya la, Kulukɔrɔ mara numuw. Ko Ala ka numuya sinsin.

Kɔlsili : Nin baara in kera Kan, Mali Arajosoba maaw tun ye, ka fara Jekabaara kunnafoniseben ka cidén kan.

Yusufu Fane

Né 5nan tō

CMDT némogo kan walasa fokaben ka soro. O taara kuncéra ciketón ka lajini 11 nénaboli la ani noggonyeba la Bamako, noggonyeba yamaruya la ka CMDT ka baaraketaw dantigé san nataw kono, noggonye in sen fe u ye mogo dōw suganti minnu ka kan ka sariya sigi baaraketaw la. Benkan minnu bora o kono olu ye :

CMDT ka senbo baara dōw la minnu ma siri kooriko la, i n'a fo kolösen, cikemansinw ninini n'u ladonni, sirakurabo an'a dilanni, balikukan, sumannongogo ninini ani bin nagasilanw.

* Sariya talenw waleyali cogo numan

* Ciketaw ani CMDT lasigiden kunnaфони cogo numan

* Fan bēs k'i nésin i ka baara keta waleyali ma ka soro dōma don dōkun.

* Layidu talenw ani benkanw labatoli konuman

* Ciketaw kalanni baaraw kecogo an'u taaboo la ani waleya minnu folen file : sanfe, olu tiimeli an'u labatoli bē se ka ke sababu ye ka gelyea ninnu ban pewu.

Bulukuli (laburu pila)

Falenfenw néni sababu dō ye bulukuli kecogo numan ye. Jateminenw y'a jira ka fo ko laburu pila soro ka bon ni laburu ntuguma ye;. Anw fe yan Marakakungo danni fanba bē ke laburu ntuguma kan.

Waleya in kun ye min ye senekelaw fe :

Cikela minentigi de be sene diyabo

na. O feere dōw ye :

- dabala nturaw ladonni konuman tilema fe
- dugukolo jalanci
- tolinogo celi joona (awirilikalo)
- kene seneeta berékejeni
- laburu pila sanji fōlo la
- danni joona
- seneferenw si kolokololen telimanw
- feere ka tige denmisenninw ka tungafetaa la
- kalanden jolen sorozi ciketaw la walasa ka baaraw kōlosi.

Nin kōlosi ninnu kelen de kono an ka kafo la, feere kerékerénnennw tigera, minnu dō ye ka laburu pila si file senekele dōw fe minnu bē danni ke ntugun kan.

Tableau à faire

Jatemine in b'a jira ko laburupila

bē dilan an ka ciketaw fe, walasa ka dugukolo laben soro sabatili kanma, bawo n'a kera foro la, seneferenw bē balo numan soro, sumaya bē men u kōro.

• Tolinoogo dilancogo ciketaw fe : Anw ka ciketaw bē tolinogo dilan wéré kono, noggodigen ani namasunkun. Ni samiñe sanji bora a ia, ciketaw bē te ji ke noggow kan, nogo bē tilema waati bēs ke tile kōro. O bē dō bō a nafaw la. U b'a ke forow la ka soro bulukuli waati ma se, tile nba jenni fana k'a nafa ban.

• CMDT baaraketaw ka hakilila : tolinogo dilancogo numan :

- ka wéré nana jo, n'o ye ka seneferenw kala don wéré kono samiñe fe, a bē misiw kisi bogō ma, ka dō fara nogo caya kan. O kala ceta hake ka kan ka ben fali worto né wolonwula ma misi kelen o kelen.

• Nogo digenw : olu ka kan ka sen k'u kono fe, k'u dunya ke metere kelen ye, noggodinge kono binw ni kabakalaw bē fara baganw noggow kan. Noggodigen ka kan ka son ji la fo ka se a cewaati ma samiñe donda fe. N'a sonna jila ka né tilema fe metere kono kelen dunya bē se ka toni kelen di, nogo numan na. An ka lajini ye tolinogo toni duuru ye ka don taari kelen na.

• Welekan : an bē welekan bila ka da ciketaw dōgoyali kan an ka ciketaw kono, ka da seneferenw soro dōgoyali kan, senekele k'i hakili to

Zayeri	Duguw	Senekelaw togo ni jamu	Taani hake senele		Koori hake soro		Taari kelen soro	
			ntugun	laburu	ntungun	laburu	ntugun	laburu
Maraka Kungo II	m. kungo 2	Lamini kulubali	1,46	1,64	1215	1525	832	929
Korokoro	Dangado	Jangile Kulibali	0,5	0,5	747	1047	1494	2094
Fugani	Kefabugu	Bakoroba Jakite	7	2	4487	1464	641	732
3	3	3	8,96	4,14	6449	4036	720	975

- minen dōgoya
- sanjidesse
- baarakela ntanya (dabataw)
- baaraw caya,...

Kun minnu folen file, olu man kan ka laburu pila bali bawo nininiketaw ni CMDT baaraketaw ka fo la feere bē a kecogo numan

soro ka bon ci laburu ntugunma ye. O la a nininen bē senekele an'i ton némogow fe u ka ladilikanw labato an'i ka lalan boloda san o san dugu kono, walasa sorow ka jidi.

5. tolinogo dilali

- A nafa : tolinogo ye fen ye min

tolinoogo dilancogo numan kana walasa dō bē fara soro kan. N'o kera dunkafa bē sabati, ciketaw ka soro bē yiriwa.

**Ka bō Fana CMDT Cikemara
kalabolofara yoro**

Jokoramew ka jagoko

An bëe b'a kalama ko dijës den fôlôw ye jokoramew de ye jagoko siratege la. K'a ta dijës kun f'a kun, jokoramew kamalen n'a ka jagofenw bë feerekëne bëe kan. Nka, yali aw b'a kalama mun ko kelenpe de ye jokoramew ke jago taamaseere ye, ale min tun njogon te ciwara kunda foro kono ? Ayi ! Fiyewu ! Aw t'o dòn dëre. Ne ko bëe dòn bëna n dadon o de la k'o lakali aw ye.

Don dò sogomadafé, jokoramew bëna fademanke funankéninma bòr'a ka so, k'i kun d'a ka foro kan. A ka faalo tun b'a kanna, an'a ka senfedonsonyamarafa. O waati y'a soro samijë ser'a tilance la ka ban. Sumanw tun wulira, fo k'u bila kogoli sira kan. Fademanke taakun tun ye waragen ani konoqen de ye foro kono. Nka, forosira kan, fademanke nekörmatigera ngonjigiba fe, k'a kunmasi ce ni ntentankono belebele do wulikan ye, ka soro k'a senkörromace ni kosokasa do balakaboto ye. A wulilen k'i jo nin bëe kofé, Fadamanke y'a taman n'a ten furanfuran, k'i kanto a yereka ko : Aa ! galomajirakow dëre ! A b'o bo a da yoro min digon do y'i sigilen to a kunna jiribaron na, k'a jaabi ko : Nin bëe y'a worobilajiro ye fôlô, nontë galoko ma kene soro fôlô.

Faramanke y'i kun körötä ka digon laje jiri sanfe, ka digon nininka ko ; i ko di ? Digon y'a

jaabi ko : n ko boli-ka-taa-kun dongonyoro-nini.

O kuma fo ani fadamanke ka tannifila don senköröfîne na, o bëe kera kelen ye. A bolibagato o de taara bo tinba kan siraden kan. O ma sira bila a ye. Fadamanke y'i jo k'i kanto tinba ma ko ; i ni waati ! Tinba y'a nebilén bo a la, k'a jaabi ko : tuu mòr ! Ceba lankolon, e min y'i ka forosira bila ko galoko, i te dijëyaalasira minë sa, n'i ma worokunba ke, i têna jalajan ke !

Fadamanke m'a k'o segin belen a ka so. A ye dijëyaalasira minë. A ye worokunba seginin sigi a kun, ka jalanjan donfininw don kanna. A taali san tannan

Ganseli

Bòkò nata kono, aw bëna kunafoñi nafamaw soro samijë taabolo kan Sikaso mara la (CMDT), ani Nosonbugu kubeda la (World Vision). Kunnafoñi nafama caman wëre ba soro aw fe o boko kelen kono. O kanma, aw y'a mamine, foyi kan'a tila aw la ! Keréñkerénnenyia la, aw bëna kunnafoñi nafama soro ka bo welesebugu kubeda la.

de, a hakili giginna somogow la : fa ni ba ; den ni muso. A ye koseginsira minë. A selen so, a bolonafolo donna a ni somogow ka dijibokumaw ce. O de kanma, hali bi, musoko ni denko te jokoramew bali ka tungafetaa ke. Barisa a b'a dòn ko ceden taalen ka mëen, min bëe kosegin ni somogow nejicefenw ye, k'o kafisa ni don o don somogosenkörösigibaga ye k'u deme u ka faantanya la.

N y'a bila yan. Nka aw k'a dòn k'a taayoro n fe, k'o fana man jan. N y'a ta nkalonso k'a bila nkalonso. O de kanma, n b'a fo aw ye ko ; n y'a ta yoro min, n y'a bila yen.

Bëe n'a dakun. Ni jokoramew dakun kera jago ye, awa bamanan ta kera sene ni yereko. monebobaaraw ye. O min mana i b'an ta ma, o be ke "balo fu safu - wulukolonsa" ye !

Tumani Yalam Sidibe

Jekabaara
Labolikuntigi ni Sebennekulu kuntigi
Tumani Yalam Sidibe
Sebennekulu
Yusufu Fane
Bakari Sangare
Usumani N Tarawele (CMDT)
Tumani Yalam Sidibe
Dememogow
Fanta Kulubali
Idirisë Setigi Sakò
Bonifasi Danbele
Negenw këbaga
Yakuba Jara ko Kayi
Labenbaga ordinateri la
Worokiyatu So
Baarakenpogow
CMDT-World Vision
Ofisi Nizeri-Ofisi in-OHVN
Hake bòla 11000
Batakisira 2043
Negejurüsira 229 62 89
Jamana bâarada-Sekî zayedî tögola
sira-Hamudalayi kin-Bamako